

Ewangelikalna Wyższa Szkoła Teologiczna

**Kodeks etyczny korzystania ze sztucznej inteligencji (AI)
w Ewangelikalnej Wyższej
Szkole Teologicznej we Wrocławiu**

Wrocław 2025

1. Wprowadzenie

Sztuczna inteligencja (AI) odgrywa istotną rolę w procesach edukacyjnych i badawczych. Odpowiedzialne i etyczne korzystanie z AI ma zasadnicze znaczenie dla zachowania rzetelności akademickiej i wysokiej jakości kształcenia. Niniejszy kodeks określa zasady korzystania z narzędzi AI przez studentów i nauczycieli akademickich Ewangelikalnej Wyższej Szkoły Teologicznej (EWST).

2. Definicje

2.1. Sztuczna inteligencja (AI)

Systemy komputerowe zdolne do realizacji zadań wymagających zastosowania mechanizmów zbliżonych do ludzkiej inteligencji, w tym rozumienia języka naturalnego, rozpoznawania obrazów i podejmowania decyzji.

2.2. Generatywne narzędzia AI

Programy wykorzystujące AI do tworzenia treści, takich jak teksty, obrazy czy dźwięki, na podstawie wprowadzonych danych lub poleceń użytkownika.

3. Ogólne zasady korzystania z AI

3.1. AI jako narzędzie wspierające, a nie zastępujące pracę własną

AI może wspierać proces twórczy, lecz nie powinna zastępować samodzielnego myślenia, analizy ani interpretacji.

Przedstawianie treści wygenerowanych przez AI jako własnych, bez odpowiedniego ujawnienia, jest niedopuszczalne.

3.2. Obowiązek ujawniania użycia AI

Wykorzystanie narzędzi AI w pracy akademickiej (prace badawcze, zaliczeniowe i dyplomowe, prezentacje dyplomowe, raporty, analizy, artykuły itp.) powinno być wyraźnie zadeklarowane. Fakt wykorzystania AI należy zaznaczyć w przypisie, we wstępie lub w podsumowaniu pracy.

3.3. Zakaz stosowania AI do generowania gotowych prac i fałszowania badań

Zabrania się wykorzystywania AI do generowania kompletnych prac akademickich bez merytorycznego wkładu autora.

Niedozwolone jest fałszowanie wyników badań czy cytowań za pomocą AI.

3.4. Obowiązek weryfikacji treści generowanych przez AI

Treści generowane przez AI mogą zawierać błędy merytoryczne lub nieścisłości. Użytkownik AI jest zobowiązany do dokładnej weryfikacji poprawności i rzetelności uzyskanych informacji przed ich wykorzystaniem.

3.5. Zakaz wykorzystania AI do nieuczciwych praktyk akademickich

Stosowanie AI w celu obejścia wymagań dotyczących oryginalności pracy, np. poprzez automatyczne parafrazowanie cudzych treści bez odpowiedniego cytowania, jest niedopuszczalne.

Wykorzystanie AI podczas egzaminów, zaliczeń, testów i innych form oceniania wiedzy jest zakazane, o ile wykładowca nie wyrazi na to wyraźnej zgody.

3.6. Ochrona danych i prywatności

Nie wolno wprowadzać do narzędzi AI danych osobowych, wrażliwych czy poufnych, które mogą naruszać prywatność osób lub zasady ochrony danych.

Należy mieć świadomość, że treści wprowadzane do niektórych narzędzi AI mogą być przechowywane i analizowane przez podmioty zewnętrzne.

3.7. Dodatkowe obostrzenia określone przez wykładowców

Wykładowcy mają prawo określić w sylabusach przedmiotów dodatkowe zasady i ograniczenia dotyczące korzystania z AI w ramach swoich zajęć.

Studenci są zobowiązani do przestrzegania szczegółowych wytycznych ustanowionych przez prowadzących zajęcia.

3.8. Zasady dla studentów

Unikanie plagiatu: Przedstawianie treści wygenerowanych przez AI jako własnych, bez odpowiedniego ujawnienia, jest traktowane jako plagiat i naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Rozwój umiejętności: AI może wspierać proces uczenia się, ale nie zastępuje własnej pracy intelektualnej. Studenci powinni dążyć do rozwijania swoich umiejętności i krytycznego myślenia, nie polegając wyłącznie na narzędziach AI.

3.9. Zasady dla wykładowców

Jasne wytyczne: Wykładowcy powinni jasno określić w swoich sylabusach i instrukcjach, czy i w jakim zakresie dopuszczają korzystanie z narzędzi AI. Powinni również przypominać studentom o wytycznych dotyczących odpowiedniego ujawniania i cytowania treści wygenerowanych przez AI.

Edukacja na temat AI: Wykładowcy są zachęceni do informowania studentów o możliwościach, ograniczeniach oraz etycznych aspektach korzystania z AI, aby promować świadome i odpowiedzialne korzystanie z tych narzędzi.

Ocena prac: Podczas oceny prac, w których wykorzystano AI, wykładowcy powinni brać pod uwagę jakość treści oraz sposób w jaki student zintegrował i ujawnił użycie AI.

4. Przykłady dozwolonych i niedozwolonych działań

Poniższe przykłady nie wyczerpują wszystkich metod stosowania AI.

4.1. Przykłady dozwolonych działań

a) Wsparcie w badaniach i analizie źródeł

- **Dozwolone:** Wykorzystanie AI do sporządzenia streszczenia artykułów naukowych, przy sprawdzeniu poprawności merytorycznej streszczenia i samodzielnym opracowaniu argumentacji oraz wniosków.
- **Niedozwolone:** Kopiowanie wygenerowanego przez AI streszczenia i przedstawianie go jako własnej analizy.

b) Poprawa stylu i gramatyki

- **Dozwolone:** Samodzielne pisanie pracy, przy użyciu AI do sprawdzenia błędów językowych oraz podpowiedzi dotyczących stylu.
- **Niedozwolone:** Polecenie AI, by samodzielnie poprawiła tekst (np. przez polecenie „przepisz ten tekst poprawnie”) i oddanie wyniku jako pracy własnej.

c) Inspiracja do pracy twórczej

- **Dozwolone:** Wykorzystanie AI do przeanalizowania i uzupełnienia pomysłów na temat pracy, samodzielne ich rozwinięcie i dodanie własnej argumentacji.
- **Niedozwolone:** Generowanie konspektu pracy i wykorzystanie go bez zmian.

d) Analiza danych i wizualizacja

- **Dozwolone:** Korzystanie z AI do analizy danych statystycznych w badaniach, przy samodzielnej interpretacji wyników.
- **Niedozwolone:** Generowanie wniosków przy użyciu AI i przedstawianie ich bez weryfikacji.

4.2. Przykłady niedozwolonych działań

a) Przedstawianie treści AI jako własnych

- **Niedozwolone:** Podanie tematu pracy narzędziu AI i przedłożenie wygenerowanego tekstu jako pracy własnej.

b) Falszowanie badań i cytowań

- **Niedozwolone:** Korzystanie z AI do generowania nieistniejących badań.

- **Niedozwolone:** Korzystanie z AI do wygenerowania nieistniejących cytatów i przypisywanie ich rzeczywistym lub nieistniejącym autorom.

c) Zastępowanie samodzielnej pracy intelektualnej

- **Niedozwolone:** Generowanie odpowiedzi na pytania zaliczeniowe, egzaminacyjne i dyplomowe, a następnie przedstawianie ich bez własnego opracowania.

d) Brak weryfikacji treści pochodzących z AI

- **Niedozwolone:** Powielanie treści wygenerowanych przez AI bez sprawdzenia ich poprawności merytorycznej.

5. Oprogramowanie do wykrywania treści generowanych przez AI

5.1. Metody weryfikacji

- Zarządzenie Dziekana zobowiązuje nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia na uczelni do sprawdzania każdej pracy pisemnej przygotowanej przez studenta pod względem samodzielności jej przygotowania. W celu weryfikacji prac pisemnych, wykładowcom udostępnia się system „plagiat.pl”.
- Prace są poddawane analizie w systemach antyplagiatowych, które identyfikują teksty stworzone przez AI.

5.2. Ocena oryginalności pracy

Ostateczną decyzję dotyczącą oryginalności pracy podejmuje wykładowca.

6. Konsekwencje naruszenia zasad

W przypadku stwierdzenia przez promotora lub recenzenta naruszenia przez studenta zasad korzystania z AI oraz braku samodzielności w przygotowaniu pracy, student otrzymuje ocenę niedostateczną i wszczynane jest wobec niego postępowanie dyscyplinarne. Naruszenie zasad niniejszego kodeksu w mniej poważnych przypadkach może skutkować konsekwencjami takimi jak:

- obniżenie oceny,
- nałożenie przez rektora kary upomnienia,
- zastosowanie innych sankcji zgodnych z regulaminem studiów EWST lub innymi obowiązującymi przepisami.

7. Zasady oznaczania treści generowanych lub współtworzonych przy pomocy AI

7.1. Treść wspomagana przez AI (np. poprawa językowa, generowanie pomysłów) – oznaczenie we wstępie lub zakończeniu pracy:

- **Przykład:** „Treść niniejszej pracy została opracowana przez autora, przy czym do korekty językowej i wstępnej analizy użyto narzędzi AI (np. ChatGPT, Grammarly). Wszelkie końcowe decyzje dotyczące treści są wynikiem samodzielnej pracy autora”.

7.2. Fragmenty wygenerowane przez AI – oznaczenie we wstępie lub zakończeniu pracy:

- **Przykład:** „Fragmenty tekstu w sekcji (w rozdziale, na stronie) X zostały wygenerowane przy użyciu [nazwa narzędzia AI] i poddane redakcji oraz weryfikacji przez autora”.

7.3. AI w analizie danych – oznaczenie we wstępie lub zakończeniu pracy:

- **Przykład:** „Analiza danych/statystyk przedstawionych w niniejszej pracy została przeprowadzona przy użyciu narzędzi AI, takich jak [nazwa narzędzia]. Wyniki zostały zweryfikowane i zinterpretowane przez autora”.

Kolejne przykłady znajdują się w dokumencie:

Ewangelikalna Wyższa Szkoła Teologiczna. 2025. „Wytyczne i rady dla piszących prace zaliczeniowe i pracę dyplomową lub pisemne opracowanie prezentacji dyplomowej z teologii w Ewangelikalnej Wyższej Szkole Teologicznej we Wrocławiu”. Data dostępu 20.06.2025. <https://ewst.pl/dokumenty/studia/prace-wytyczne.pdf>.

8. Aktualizacja kodeksu

Ze względu na dynamiczny rozwój technologii AI niniejszy kodeks będzie podlegał aktualizacji. Wszelkie zmiany zostaną ogłoszone społeczności akademickiej EWST.